

П Р О Г Р А М А

НА

КОМУНИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ

НА БЪЛГАРИЯ

ПРИЕТА НА IV –ия КОНГРЕС

Април 2003 г

В първите години на настъпващия ХХІ век, човечеството е подложено на огромни социални сътресения и непосилен гнет, породени от неистовите гърчове на световния капитал, задушаваш се и озлобял, попаднал в неразрешимите за него проблеми на империализма. През тъмните облаци на смраченото за милионите трудови хора небе на надеждата, отново мощно пробива своя път светлия лъч на комунизма, вдъхвайки вяра и упование, че можем да постигнем завета на безбройните борци за равенство, братство и свобода.

Комунизмът премина славен и героичен път в борбата за освобождението на труда от капитала. Заедно с това този път беше сложен и противоречив, диалектически наситен с победи и частични отстъпления, с поражения. Но главното и решаващото е това, че беше път на растежа, на нарастващия подем и настъпление на комунизма. Комунизмът и неговата борба с капитализма определиха социалното, политическото и духовното лице на последните няколко века. Това е главното противоречие на двете епохи. Борбата на труда, за освобождението на който се борят комунистите, и капитала, който зверски защитава и отстоява капитализма, е главното съдържание на целия съвременен исторически етап.

Силата и мощта на комунистическото и работническото движение се коренят не само в справедливото дело, но и в могъщото знание за обективния ход на историята, с което въоръжиха пролетариата Карл Маркс и Фридрих Енгелс.

Марксизмът позволи да се извърши огромен революционен скок от утопичния към научния комунизъм, да се зложат научните основи и методологическите принципи за разбирането на комунизма и диалектиката на движението към него. Става дума именно за основни принципи, а не догми. Класиците винаги са подчертавали, че теорията и практиката на комунизма постоянно се развиват, не стоят на едно място. Науката за комунизма е постоянно обогатяващо се теоретично учение, нетърпящо нито догматизма в конкретните си части, нито ревизионизма в основополагащите положения и принципи. Тя е живо учение, съчетаващо общото и особеното, главното и второстепенното, постоянното и преходното, многофакторното и определящото, решаващото в тях. Затова комунистическата теория е свежа и съвременна и днес.

Плодовете на това развитие могат да бъдат намерени преди всичко в развитото и обогатено учение на революционния пролетариат от Владимир Илич Ленин. Победата на Октомврийската социалистическа революция

изигра решаваща роля в историята на международното работническо движение. Тя беше триумф на практическото приложение на марксизма, при разработката на правилна и победоносна стратегия и тактика. Октомври потвърди правотата на ленинизма и безусловно отхвърли претенциите на опортюнизма и неговата неспособност за революционно преобразуване на обществото. Трудовите хора от целия свят обърнаха поглед към спасителните ленинови идеи. В много страни бяха създадени комунистически партии от нов тип, които постепенно се превърнаха в решаваща сила в борбата за мир, демокрация и социализъм.

Партията на българските комунисти беше една от първите, която възприе и приложи в своя живот и действие принципите на ленинизма. Въоръжена с марксистко-ленинския подход към явленията, нашата партия отхвърли погрешната линия на Втория интернационал и остана твърдо на позицията за мир и против войната, организира и проведе първото антифашистко въстание в света, установи народна власт у нас с деветосептемврийската победа. В годините на своето израстване, Благоево-Димитровската партия на българските комунисти завоюва огромен авторитет в международното комунистическо и работническо движение. Нашата партия излъчи двама генерални секретари на Комунистическия интернационал. Георги Димитров стана символ на световния пролетариат в борбата му със силите на реакцията и фашизма. Достиженията на нашата партия в борбата с капитализма и в опита за изграждането на социалистическо общество са повод не само за заслужена гордост, но и огромно задължение в сегашните условия на реставриран капитализъм у нас.

Научно обоснованата стратегия и тактика на комунистическото движение даде възможност за осъществяването на преход по пътя на социализма в редица страни от Европа, Азия и Америка в изграждането на световната социалистическа система. Това беше огромен, качествен революционен скок в развитието на социализма и комунизма в света.

Създаването на социалистическа система стимулира подема на национално-освободителните движения в бившите колонии и полуколонии на империализма, доведе до краха на колониализма.

Изграждането на социализма в страните, разкъсали оковите на капитала, се осъществяваше по пътя на ленинския план за преобразуване на обществото. Социалистическата държава създаде свои институции, свой надстроечен апарат, който беше упълномощен да извърши коренните преобразования в

обществото, по пътя на утвърждаването на социалистическите придобивки за огромната част от населението.

Изключително значение на този етап имаше и разгръщането на потенциала за трудовия народ и всеотдавателната поддръжка на партийната политика от ентузиазираният и готови за велики преобразования труженици. Революционните преобразования се осъществяваха главно в три направления: индустриализация, коопериране в селското стопанство, културна революция.

Знаменателни за този период ще останат първите обекти на социалистическото строителство, изградени в по-голямата си част с доброволния труд на населението: "Проходът на републиката" /Хаинбоаз/, "Росстрой" /язовир "Александър Стамболийски"/, язовир "Георги Димитров" „Копринка"/ и много други.

България зае достойно място в международното разделение на труда, осъществявано преди всичко в социалистическия лагер.

За годините на социалистическото изграждане на страната, у нас беше постигнато развитие, което по своя мащаб и значимост е несъизмеримо с нито един от предшестващите периоди.

Достиженията на металургията, тежкото машиностроене, корабостроенето, химията, леката промишленост, енергетиката и много други, изградиха фундамента на една модерна и достойна за уважение индустрия. Върх на постиженията ни през този период беше участието на страната ни в разработката и осъществяването на усвояването на Космоса. Тези постижения са несравними с това, което завари социалистическата революция у нас. Няма база за сравнение, тъй като много от отраслите преди това просто не са съществували.

Кооперативното селско стопанство, силно механизирано, достойно измерваше своите резултати с най-добрите в света.

За годините на социалистически преобразования у нас се създаде солидна за мащабите ни научна база и потенциал. Този потенциал се реализираше като изключително важен фактор във възпроизводствения процес.

Нарасналата икономическа мощ на страната, обезпечи сравнително спокойното демографско изменение, при което големи групи от селското

население се вляха в промишлената армия. Промени се структурата на обществото.

Социалистическата държава проведе редица социални реформи, които не можеха да бъдат осъществени дори и в най-развитите капиталистически страни:

- ликвидирана беше напълно безработицата;
- осъществено беше безплатно здравеопазване, изградиха се бази на здравеопазването на най-високо ниво, достъпни за всички почивни станции. Децата на трудещите се бяха под особена закрила;
- забележителни успехи достигнаха образованието и културата, напълно адаптирани към изискванията на възпроизводствения процес. Ликвидирана беше неграмотността;
- пенсиите на трудовите хора бяха гарантирани от държавата. България първа в света осигури пенсиите на селяните кооператори, Регулатор на всички тези достижения и придобивки беше комунистическата партия, реализираща своята линия чрез органите на властта и преди всичко чрез осъществяването на централизирано планиране.

Изброяването на успехите и придобивките, които получиха тружениците на социализма, трудно могат да бъдат всецяло описани, особено когато се третира техния морален аспект. Като пример могат да бъдат посочени изключително ниската престъпност, високата степен за заетост на населението, културното и образователното израстване на народа.

Въпреки изброеното до тук като успехи на социалистическите завоевания, ние сме свидетели на острата криза, която изживя социалистическата практика в края на XX век, както и на реставрацията на капитализма в голяма част от социалистическите страни. При това този акт на връщане назад на историческия процес беше извършен в условията на напълно мирен преход и съзерцателно отношение на мнозинството от народа.

Социализмът и неговата криза е най-важният обект, занимаващ обществената мисъл сега.

Свидетели сме на множество опити за обяснение на това ново за теорията и практиката на комунистическото движение явление. Най типичните от тях можем да посочим като:

- виновници са преди всичко предателската клика начело с Михаил Горбачов;
- комунистическата партия се бюрократизира и напълно се откъсна от народа;
- виновна е политическата инвазия и подривната дейност, която водиха в продължение на години империалистическите центрове;
- централизираното планиране спъваше икономическото развитие; обуржоазилата се партокрация сама провокираше тези процеси, защитавайки личните си интереси;
- социалистическата практика изостана и в условията на научно-техническата революция пропусна да развие информационната революция, не съумя да реализира слединдустриалното общество.

Всеки нов ден ражда нови предположения.

В интерес на истината, ние трябва да се съгласим с правдивостта на гореизложените тези. Но в същото време трябва дебело да подчертаем, че нито едно от тях, взето поотделно, нито съвкупността от всички, не може да даде убедителен отговор на главния въпрос: какво предизвика кризата в социалистическите общества?

Обективният отговор на този основен въпрос на нашето съвремие ние можем да намерим единствено обръщайки се към първоизточниците на марксизма. Фридрих Енгелс в 1878 година със своя гений предупреждава: "Съвременната държава - каквато и да бъде нейната форма - си остава по същество капиталистическа машина ... идеалният съвкупен капиталист. Колкото повече производителни сили вземе тя в ръцете си като своя собственост, толкова повече тя действително се превръща в съвкупен капиталист, толкова по-голям брой свои поданици тя експлоатира.

Работниците си остават наемни работници, пролетарии, Капиталистическите отношения не се премахват, а напротив, се довеждат до връхната си точка. Но на самия връх става преврат".

Ние се опираме твърдо на тази постановка, на научния комунизъм, както при оценката на изминалия период на осъществяването на социалистическото общество у нас, така и при разработката на стратегията си за бъдещи действия. Този

постулат на класика на марксизма дава достоен отговор на изброените по-горе предположения за кризата на социализма и обективните последици. Преодоляването на кризата на социализма в началото на третото хилядолетие, изисква от нас диалектическа критика и утвърждаване на достиженията на миналите периоди, което ще ни позволи да направим още една крачка в търсенето на новата теория и практика на социалистическите и комунистическите преобразования на съвременния етап.

В началото на третото хилядолетие, човечеството се намира на границата на ядрена и екологическа катастрофа, в условията на забележителни постижения на научно-техническата революция и реалния сблъсък изразен в непрекъснати "локални" войни, които раждат нови масови демократични и социалистически движения. Тази действителност предполага по новому да бъде оценен прехода към новото общество. Става дума не просто за смяна на капиталистическото общество със социалистическо, а за претворяването на марксисткото изискване за преход от света на отчуждението /царството на необходимостта/, основан на господството на материалното производство и всестранната експлоатация на човека, към "царството" на свободата - светът на културата, творческия труд, свободното и хармонично развитие на личността - комунистическото общество. Такъв е мащабът на проблемите, стоящи пред левите сили в света. Наша първа задача е да определим тези обществени условия, които правят възможно и необходимо раждането на новото общество.

Анализът на същността на кризата на съвременното капиталистическо общество показва, че заедно със задълбочаването на противоречията, които то поражда, разкрити от класическия марксизъм-ленинизъм, се появяват и нови, свързани с глобалния характер на неговото въздействие на цялото общество. Това се изразява преди всичко в свръх концентрация на капитали, многократно ускоряване на тяхното обръщение, нарастване ролята на финансовия капитал, както абсолютно, така и относително, нарасналата възможност за изсмукване резултатите на труда, не само на национално ниво, а преди всичко в световен мащаб. Свидетели сме на хищническа експлоатация, както на труда, така и на световните природни ресурси. Концентрацията на капитала, засилването на експлоатацията закономерно предполагат и ответната реакция на експлоатираните.

Настъпващият век ще бъде век на бурни и мирни социални революции на угнетената класа. Революцията е духът на нашето време, което непрекъснато ще предизвиква към живот нови явления и процеси. Революцията винаги пробужда енергията на масите, които творят оригинални форми на

обществените отношения. Носители на тези преобразования ще бъдат преди всичко хората на наемния труд, ядрото на които ще си остане най-онеправданата част от него - работническата класа.

Неравномерното развитие на капитала и в наши дни непрекъснато демонстрира огромните различия на империалистическите интереси и противопоставянето им. Точният анализ на тези взаимоотношения ще реши и възможността за преход на определени страни по пътя на социализма. Този преход ще стане обективна предпоставка за разгръщане на огромните потенциални възможности на обществената собственост, диалектически обвързана с демократичното планиране на икономическите процеси.

Реалните предпоставки за тези грандиозни промени се коренят преди всичко в качествените изменения в обществения живот на човечеството: раждането на "слединдустриалното" /информационното/ общество, човешката революция, потребността от устойчиво развитие на света. Ние сме на прага на осъществяването на ново качество на обществения живот. Измененията в съдържанието на труда, в структурата на общественото производство, в човека като фактор на прогреса, в отношението общество - природа, правят възможно и необходимо преодоляването на рамките на днешното общество и съставляват материално-техническите предпоставки на комунизма.

Тези предпоставки се състоят най-вече в:

- превръщането на творческия труд, новаторството, в главен фактор на прогреса. Реализира се марксистката постановка за ново качество на обществената дейност - "унищожаването на труда"; информационната революция, която бурно обхваща целия свят доведе до коренна промяна в начина на производство. Развитие на технологичните основи и структурата на общественото производство, самореформирането на класическия капитализъм, противоречията в интернационализацията значително измениха социалната структура на съвременното световно общество – изграждат се нов тип обществени отношения, съответстващи на глобалните промени.

- на мястото на рационалния труженик, целите и $\square$ труда на който са подчинени преди всичко на изгодата за увеличаване на паричното, вещното богатство, се появява нов тип личност - човека на творчеството, чийто труд притежава много по-висока производителност, ценностната система на който е ориентирана преди всичко към изграждането на не отчуждени отношения в колектива --появяват се нов тип отношения между човека и природата - от източник на суровини биосферата се превръща в културна ценност,

съхранението и възпроизводството на която става изключително важна функция на обществото и условие за неговия прогрес;

- важна предпоставка за □ комунистическите преобразования е културното богатство, натрупано от човечеството.

Намираме се в период на нарастване на фундаментално противоречие между обективната необходимост и възможността от пробив на човечеството към свят , където ще доминират новите сфери на живот и дейност, обезпечаващи ръст на творческия потенциал на човека и възпроизводството на природата като културна ценност и системата на отношения, които ни налага корпоративния капитализъм. Разрешаването на това противоречие е в освобождението на материално-технологичните предпоставки за движение към новото качество на труда.

Наличието на предпоставки за преобразуването на обществото по пътя на един по-справедлив свят, обаче ще срещне яростната съпротива при реализацията им от обективно развиващия се в условията на капитализма глобализъм.

Светът днес е както никога единен, взаимосвързан и заедно с това уязвим. Това единство е образувано преди всичко от наличието на глобални проблеми - екологически, угрозата от използване на оръжия за масово унищожаване, пренаселеност и др. общи за цялото човечество, разрешими само с международни усилия. В същото време, човечеството се оказва в пълна зависимост от произвола на крупните транснационални корпорации и няколко мощни държави и преди всичко на САЩ. От тези държави на практика зависят проблемите на мира и войната, опазването на природата, преодоляването или задълбочаването на масовата нищета на огромна част от човечеството.

Преодоляването на глобалните проблеми, обаче не зависи само от властта на корпоративния капитал на развитите страни. Обречени на все по-голямо изоставане са страните от "третия" свят, а угрозата виси със страшна сила и над тези от бившия "втори" свят! Създадените в тези държави корпоративно-кланови структури, монополистически обединения, нищетата, традициите на бюрократизма и докапиталистическата експлоатация, ниското ниво на културата и угнетеното национално съзнание, разбитите икономики, унищожената природа, развратения местен елит, заедно с културния и информационния империализъм изграждат пропаст, която вещае

непредвидими последици. Пряк резултат на това въздействие са проявите на сепаратизъм, вътрешни и международни конфликти.

От друга страна процесът на глобализация руши бариерите между страните, създава условия за планетарно обединение на регионалните финансови пазари, информацията и технологиите с всеобщ световен характер. Но глобализацията предполага и създаването на единен пазар, а този пазар по принцип е неделим. Тази неделимост е и в основата на бъдещия разрыв и явна война между изявяващите се като властелини на света. В противен случай световната политика ще престане да съществува на нивото на отделните държави, прехвърляйки се на равнище на глобалните групи капитали и технологии и на нивото на политическия живот на една единствена страна.

От гледна точка на диалектическия материализъм, такава постановка на въпроса е нереализируема. Но колко ще струва на човечеството преодоляването на този кризисен момент е трудно за прогнозиране.

Недопустимостта на подобно развитие на световния исторически процес може да бъде гарантирана само на основата на мощно интернационално, противостоящо на капитала, движение на обединения труд. Вълната на антиглобалистките движения от целия свят напредва с всеки изминат ден. За нас е ясно, че до победен край тази борба може да бъде доведена само ако тя бъде въоръжена и вдъхновена от идеите на комунизма.

Социалните процеси в България, в периода след промяната на политическата система у нас

Можем да утвърждаваме, че съществуващата у нас система на социализъм беше ранно начало на световния преходен период от капитализъм към комунизъм. Тя носеше позитивите на новото, но и достатъчно несъвършества, от гледна точка на научния комунизъм, които не й дадоха възможност да изгради устойчив модел, база за по-нататъшното развитие. Тя беше поредният опит за полет на трудовите хора към царството на свободата.

България попадна в лапите на хегемона - световния капитал, който по настоящем регулира не само икономическия, но и политическия и идеологическия живот на обществото

Свидетели сме на уникален за историята преход от социализъм към капитализъм, състоящ се в задушаване на остатъците от социализма; смяна на политическите и икономическите форми; рязка промяна на формите на собственост в интерес на новата буржоазия; въвеждане на слабо институционализирана пазарна среда, съпроводена с хаос и насилие.

Изграденото с много труд и жертви народно стопанство беше подложено на жестоките удари на провежданата години наред бюрократично-криминална приватизация. Обезкръвената предварително държавна собственост се разпродаваше безмилостно, както на чуждите "инвеститори", така и на българските новородени капиталисти, натрупали по неznайни пътища своя първоначален капитал. Нарушени бяха технологичните връзки на производството, което доведе до сриването на цели отрасли в икономиката. Така либерализацията и приватизацията имаха като резултат рязък спад на производството и нивото на живот, икономически хаос, стагнация и тотална инфлация. Стотици хиляди високо подготвени специалисти и работници се оказаха ненужни и заеха трайно място на пазара на труда в качеството си на безработни.

Проведените целенасочени мерки за разбиване на кооперативното дело в селското стопанство и преди всичко връщането на земята на собствениците /при условие, че тя никога не е била отнемана/, раздробиха и унищожиха създаваното десетилетия модернизиране на този отрасъл. Днес огромна част от българската земя е необработваема. Тя се продава на безценица и не е далеч денят, когато изкупената от чуждия капитал земя, ще ни постави в положението на чужденци в родната ни страна.

Промените създадоха и нова, специфична за преходните общества социална структура. Протича процес на формирането на нови класи, на ново класово осъзнаване. Главното е, че работникът от наемник на държавата / със съответните защитни функции/, днес предлага на пазара на труда своята работна сила на частния капитал, който диктува условия, познати само от ранно капиталистическия начин на производство. Оцеляването в тази среда поражда страх, неориентираност и конформизъм, което в много случаи води до лумпенизиране. За много хора на труда у нас, сметицата станаха средство за препитание.

Неустановената класова структура на съвременното българско общество има като пряка последица това, че в политическата сфера процесите са свързани с нестабилност на партиите и другите политически институти, които в

повечето случаи, само индиректно са свързани с определени социално-икономически слоеве на населението.

Отслабването на защитните способности на обществото има като последица рязкото влошаване на състоянието на здравеопазването, пенсионното дело, просветата, раждаемостта и т.н. Няма друг народ в Европа, който през тези години да е преживявал по-голям демографски срив от нашия.

В условията на тотална разруха на националното ни стопанство и унизителните условия на живот на народа, компрадорското управление на държавата води политика на присъединяването на страната към блока на развитите западни икономики и техния военен блок НАТО. Изнемощялата снага на българина трябва да поема бремето на превъоръжаването и инвестирането на ресурси в посока, в която няма абсолютно никаква възвръщаемост, а функциите на военния блок на капитала вече са ясни за всички прогресивни хора на земята. Нашата партия и в бъдеще ще отстоява своята отрицателна позиция по въвличането ни в подобна посока.

Интегрирането ни в икономическата система на ОЕС може да бъде оценено положително, както по отношение на формата ни на участие в международното разделение на труда, така и в нарастващата възможност да се превърнем в отряд на международното работническо движение от развитите страни. Възникват обаче проблеми, свързани преди всичко с въпроса: с какво можем да участваме в този процес - с рухналите производствени мощности, с изтеклите през годините зад граница висококвалифицирани умове, с огромната за нашите мащаби безработица и т.н.

Казусите, пред които е изправен нашият народ днес са много, а опитите да се постигне растеж въпреки непрекъснатата смяна във властта на псевдополитическите сили, сипеци лавини от обещания, реално обществото ни продължава да се срива надолу към бездната на безизходицата.

Изходът, а народът на база собствения си опит все повече се убеждава в това, е само един - изграждането на социалистическо общество.

Комунистическата партия предлага алтернативата на социализма.

Раждането на новото общество, социализма-това е интернационален глобален подем в историята на човечеството. Този преход както доказва социалната

практика не може да бъде праволинеен. В търсенето на истината ще следват революции и контрареволуции, ще има вълни на спад и прогрес, но в крайна сметка, **победата на социализма е неизменна, това е закон на общественото развитие.**

Социализмът е система на преходни отношения, които предполагат:

Отмиране на стоковите отношения и развитие на механизма за растеж и регулиране на икономиката в съответствие със степента на обобществяване на **труда и асоциирането на участниците в производството.**

Постепенно освобождаване на труда в условията на индустриален и след индустриален тип материално производство, противоречиво съединение на новите форми на самоуправление с отживяващите стари отношения, при засилване участието на трудещите се в отчета, контрола, приемането на решения, обществено и частно присвояване на резултатите от труда;

Процес на отмиране на класовите и социалните противоречия, на държавата, последователно развитие на представителната демокрация по пътя на превръщането ѝ в пряко самоуправление на народа, което изключва диктатурата на бюрокрацията и традиционния парламентаризъм. Това предполага:

- най-пълна реализация на правата на човека - свобода на словото, на съвестта, митинги, събрания, създаване на политически и обществени организации и т. н.;

- всеобщо развитие на производственото и териториалното самоуправление като основна предпоставка за асоциирането на населението;

- превръщане на масовите организации и движения в пълновластни субекти за регулиране на обществения живот;

- формиране на законодателна власт на принципа на представителството на низовите асоциации - органите на самоуправление с правото на отзоваване, подмяна и т. н., независима съдебна власт, избираема пряко от народа.

Като **най-важен критерий** за завоюваните позиции на новото общество - социализма, може да се определи до **колко то обезпечава икономическа ефективност и хармонично развитие на човека, по-високи от тези на най-развития капитализъм.**

Постигането на тази задача зависи единствено от реалното асоциирано творчество на масите.

Комунистическата партия на България и основните ѝ задачи на сегашния етап

В условията на тотален упадък, ширеща се мизерия и глад, разруха и пълна зависимост на икономиката на страната ни от властелините на световния капитал, управлявани от компрадорската прослойка на стари и нови богаташи, ние, българите се "стабилизирахме" на дъното на социалната пропаст. Всичко това стана с мълчаливото съгласие на "отчуждените" в условията на "реалния" социализъм маси. Промените през последните две десетилетия у нас се извършиха без нито една сериозна защитна реакция от страна на народните маси против отнемането на придобивки, за които днес обществото даже не може и да мечтае.

Обругани, понятията "социализъм" и "комунизъм" стряскат обезверените, изпаднали в безпътица хора. Безверието няма вече нито розова, нито синя, нито жълта окраска.

Духът на народа, обаче е все още жив. Той очаква светлият лъч на вярата в по-доброто, желае добрини в името на децата си. В името на тази вяра той е готов да чуе гласът на **истината** и да сътвори чудеса, които ще го накарат отново да се почувства горд от това, че е човек, че е българин.

Човешката история е процес на търсене на тази истина. Истината може да бъде сътворена само от широките народни маси. Ние, като партия на комунистите, сме призвани да катализираме потенциалната енергия на трудовите хора, насочена към по-добър и по-справедлив живот, да станем техен организиран, съзнателен член отряд за преобразуване на обществото по пътя на социализма. Само така ще възвърнем доверието към идеите, творени столетия в името на комунизма.

За целта разполагаме с огромното теоретично наследство, богат практически, собствен опит, както и с опита на управляващите в своите страни комунистически партии, реализиращи успешно строителството на социализма в съвременните условия.

Какви да бъдат нашите действия днес?

Първата ни задача е да откриваме кълновете на самоорганизация на масите, да внасяме съзнателност и целенасоченост на техните действия, да разкриваме и пропагандираме нашето виждане за решаване на конкретни проблеми.

Тази е посоката за изграждането на широка социална база на партията. Самоорганизираните социални структури на обществото /асоциациите/ трябва да се превърнат в школи за самоуправление, а най-активната им част да бъдат комунистите. Масовото асоцииране на трудещите се създава социално-материалната основа на общественото самоуправление. Става дума за управление на обществото на всички нива - от производствената бригада и предприятието, до дома и микрорайона, до отрасловото и националното нива, да се изгражда на основата на свободното и доброволно обединение на хората в доброволни работещи асоциации. Именно такива асоциации ще дадат възможност да се обединят труда и управлението, да се преодолее отчуждението от управлението на обществото и икономиката на трудещите се.

Самоуправляващите се социални структури трябва да обхванат всички сфери на обществения живот. Тяхното интегриране може да бъде постигнато само на основата на съвместяване и взаимно допълване на заявените от тях интереси. Регулатор на тези процеси в много случаи могат да бъдат комунистите.

Самоуправлението е социалната база за реализиране на **принципите на пряката демокрация.**

Пряката демокрация е предмостиято за осъществяването на социалистическите преобразования.

Самоуправляващите се асоциации /производствени, научни, културни, териториални, екологични и т. н./, основани и действащи на базата на обществената собственост, са обективната предпоставка за отмирането на държавата, заедно с всичките ѝ институции, налагащи експлоатацията, подтисничеството и неравенството в обществото.

Появява се необходимост от нова система на управление на общите проблеми на обществото. Тя ще бъде създадена от творческото съзидание на асоциираните труженици.

Второ - Общините са исторически обособили се средища на хора, които в умален вид притежават цялата съвкупност от противоречия в обществото. Тяхното преодоляване до голяма степен характеризира възможностите за извличане на опит, който може да служи като модел за решаване на проблемите на цялото общество.

Именно в общините можем да открием развитието и появата на самоорганизиращите се и самоуправляващи се формации. Тяхната форма на управление, обаче на настоящия етап, не дава възможност за пълна изява на гражданската инициатива. Представителната демокрация, пронизала отгоре до долу цялата система на управление в държавата е превърнала общината в грубо оръдие за провеждането на централизирана политика, в буфер за спиране напрежението нагоре към центровете на властта.

Въвеждането на самоуправление на общините предполага преди всичко прилагане на принципа на пряката демокрация. Решаването на един или друг въпрос може да се осъществява с пряко допитване на гражданите / съвременните комуникации позволяват тази практика/. Това рязко повишава отговорността на субектите и възможността да се вземат най-правилните решения.

Този подход може да бъде възприет и при структурирането на парламента. Вместо делегираните за определен период депутати, които и в най-добрия вариант не могат да отговорят на изискванията за всестранна компетентност /времето на енциклопедистите отмина/, самоуправляващите се общности биха могли да излъчват и предоставят права за решаване на конкретните проблеми на най-подготвените от своите среди. Това ще гарантира компетентност и в най-висока степен правилност на решенията. Този подход би решил и проблема за лобизма, който прозира в дейността на сегашния тип парламентаризъм.

Министерският съвет, като функциониращ орган на изпълнителната власт също подлежи на ново преосмисляне. Главното тук е превръщането му от административно-бюрократичен орган, в орган, организиран и подчинен на волята на самоуправляващите се общности, обслужващ техните интереси и

идеи, гарант за постигането на общите цели на обществото. Фактор за повишаване ефективността на неговата работа е широкото прилагане на общественото начало.

Най-важният елемент, гарантиращ функционирането на обществената система е **производствения процес**. Промените след Десети ноември 1989 година доведоха до ликвидиране на цели отрасли от народното стопанство. Българското производство зае крайно незавидно място в международното разделение на труда.

Приватизацията, проведена със средства, присъщи на ранния капитализъм, показва пълната невъзможност на този подход да възроди производството. Вместо възраждане, днес сме свидетели на тотална разруха в предприятията, построени с труда на народа.

Ние сме за цялостен преглед на извършената криминална приватизация. При доказани нарушения и неизпълнени договори да следва реприватизация и съдебна отговорност. Върнатите на държавата предприятия, да се отдават чрез конкурс на колективи, готови да възродят производството в тях. Формата на ръководство в тези предприятия не може да бъде друга освен самоуправление /работнически съвети и др./. Те могат и трябва да докажат, че са по-жизнената форма на стопанисване от частната.

Ролята на **държавата** за възраждане на производство е да създаде и гарантира на основата на анализи на световното производство, дългосрочни приоритетна програми за развитие.

Селското стопанство преживя колапс, чийто последици го върнаха десетилетия назад. Възстановяването му ще бъде сложен и продължителен процес, скъпо струващ на цялото общество. Кооперативното дело е в криза. Огромни за нашата страна са необработваемите площи. Арендната форма за обработка на земята води преди всичко до нейното хищническо използване и унищожаване. Ликвидираха се и се доведоха до жалко състояние институтите, обезпечавщи научния тил на селското стопанство. Законодателството предвижда продажба на земите ни на чужденци. Вероятността да станем народ, който живее и се храни на чужда земя е огромна.

Пътят за излизане от тази криза е единствено в привеждане на законодателството и данъчната система в съответствие с най-актуалните и

неотложни проблеми на селското стопанство. Необходимо е и реално стимулиране на производството за този сектор.

Възниква **противоречие** между частната собственост върху земята и гарантиране помощта на цялото общество за неговото възстановяване. Това противоречие може да бъде разрешено само при осъществяването на социалистическата форма на управление, а именно самоуправлението на териториалните общности.

Съществуването в съвременния свят е невъзможно без постоянен растеж на **интелектуалното ниво на народа**. Развитието на науката, просветата, културата и целия комплекс на духовната същност на народа е най-сигурната гаранция за просперитет.

Ние сме за бързо и адекватно извеждане от мизерното състояние, в което се намират институтите на **фундаменталните науки**. Дългосрочната възвращаемост на инвестициите в тях не може да е причина за сегашното им състояние. От друга страна това е най-добрата инвестиция в бъдещето на народа.

Приложните науки трябва да се превърнат в органическа, неразделна част от системата за работа на самоуправляващите се производствени общности. Образованието категорично не може да съществува в сегашния си вид. Предизвикателствата на новия век могат да бъдат посрещнати само от високообразовани личности. Неравностойното социално положение днес обрича на неграмотност и полуграмотност, огромна част от младите хора. Този факт може да бъде преодолян само в условията на социализма.

Развитието на **културата** е функция на възраждането на обществото. Не мениджърския подход, който за последните години народи много пошлость и създаде ниски критерии за творчество, унижаващи достойнството, както на творците, така и на народа, ще реши проблемите на творческото начало. Дълбоката дия на българските деятели на културата винаги е била и ще бъде свързана с най-интимните и възвишени идеали на народа. Възраждането днес може да се търси само в социалистическите преобразования, които ще извърши нашия народ. Ние сме убедени, че новите поколения творци ще бъдат ярки радатели на тези преобразования.

Катастрофално за народа ни е състоянието на здравеопазването. Откъснато от социалните си корени като система, днес то е превърнато за част от здравните

работници в обикновен бизнес, а останалите са лишени от елементарни условия за лечение и квалификация. Колкото повече болни -толкова повече доходи, т. е. то вече не е здравеопазване, а повече здравеоотнемане. Безплатното лечение е само символ, прикриващ истинската му същност. За народа - нископлатен, безработен, с мизерни пенсии остава само алтернативата "ако платиш - ще живееш". Това е съвременната максима за "хуманизма".

Алтернативата, която предлагаме ние е: здравният работник трябва да бъде асоцииран член на самоуправляващите се социалистически общности и компетенциите му ще бъдат регламентирани, съгласно вътрешните договори с тези общности.

Пенсионерите са една огромна част от народа. Проведените промени в пенсионното дело им обезпечиха жалко съществуване. По-страшното е, че те останаха изолирани от целия социален организъм. Няма друга обществена формация, освен капиталистическата, която да е проявявала такова безскрупулно отношение към тази част от обществото, в която са създадени много знания, умения и опит. Възрастта влияе различно на индивидите и техните качества и възможности могат да бъдат оценявани само от средата, в която те биха реализирали способностите си. Такава среда може да бъде само социалистическата.

Капитализмът като обществен строй носи в утробата си и непрекъснато ражда **насилие, терор, проституция и омраза**. Днес, обществото е обхванато тотално от тези недъзи и каквито и опити да се правят за тяхното отстраняване, колкото и да се разширяват органите за репресия, тяхното ликвидиране е обречено на провал. Разрешението на въпроса е в широкото въвеждане на общественото начало в борбата с престъпността. Ще посмее ли капиталът да въоръжи обществото, да изгради защитни функции в него, или страхът от бумеранг, който би се насочил към първоизточника на злото ще надделее? Този бич на обществото може да бъде преодолян само в условията на социализма.

Националната сигурност днес е поверена по-скоро в ръцете на несигурната и повлияна българска дипломация, отколкото на реалните сили, които могат да защитават страната си. Отбранителната готовност на всяка една страна е в пряка зависимост от нейната икономическа мощ. У нас този потенциал е твърде скромнен, а и усилията, които досега управляващите хвърлиха за

разгромяването на военно-промишления потенциал на страната сведоха защитните ни способности до жалко състояние.

Възстановяването на гаранциите на българските граждани от евентуални посегателства може да бъде постигнато само на основата на изграждане на военизирани структури на самоуправляващите се общности под методическото, а в отделни случаи и централизирано ръководство на национално ниво. Народът трябва да вземе в свои ръце защитата на Родината.

Младото поколение на България израства в среда чужда на неговите пориви и мечти за реализация. Размахвайки неукрепналите си криле, много от тях търсят решение в чужбина, превръщайки се в съвременните роби на т.н. "развити страни". Минимален процент от младите /наследници на реститути, новобогаташи и др./ имат обезпечено добро бъдеще у нас. Хиляди млади хора от институти и училища завършват за "безработни". Качеството на подготовката **не ги прави конкурентни на съвременния пазар на труда.**

Обществото в тяхно лице ражда нова революционна сила, чиято алтернатива е социализмът.

Социалистическите преобразования са обективен процес, необходим както за оцеляването на човечеството, така и неговия възход. Протичането му изисква от Комунистическата партия пълна мобилизация, за да може на всеки етап от развитието да дава верни и точни оценки, да направлява движението в правилното русло. На партията е необходим огромен интелектуален потенциал, разбиращ съвременните социални процеси, проявяващи се противоречия и пътищата за тяхното разрешаване. Партията трябва да е неразривно свързана със своята социална база - хората на наемния труд. **Комунистическата партия трябва да стане огромен резервоар за нови идеи и творчество, да бъде партия на действието.**

Комунистическата партия на България оценява своята роля и място в бъдещия революционен процес. **По този път тя не е сама.**

Огромен е потенциалът на хората, които са привърженици на комунистическите идеи. Днес е прието да ги наричаме "симпатизанти". Обстановката в страната е такава, че много от тях просто се страхуват открито да изявят своите идеи, други са смутени от скорошното рухване на социалистическата система. С този слой ние и в бъдеще ще работим, ще укрепваме тяхната вяра в успеха на делото. Те са сериозен резерв на партията.

Със **социалистите**, приели програмата за демократичен социализъм /БСП/ нашата партия е в коалиция. С тях ние ще работим за постигането на частични придобивки за трудовите хора. В решаващия момент на социалистическите преобразования, ако те ги възприемат като такива, ние ще продължим да работим заедно.

С представителите на съвременната социалдемокрация можем да взаимодействаме при евентуално радикализиране на техните виждания.

В широката палитра на **БЗНС**, традиционно наш съюзник са левите земеделци. Безрезервно нашите отношения и взаимодействия ще укрепват и в бъдеще.

Вълната на контрареволуцията увлече и много **честни хора**. Днес, разочарованието и гладът ги тласкат силно наляво. Ние нямаме нищо против да работим по определени проблеми и с тези бивши привърженици на СДС.

Традиционно, **професионалните съюзи** /синдикати/ у нас обслужват интересите на капитала. Тяхната задача е да оглавяват назрелите протести и да ги довеждат до задънена улица. На тях ние трябва да противопоставим професионален съюз, отстояващ истинските и дълготрайни интереси на трудещите се.

Палитрата на **обществените организации и сдружения** у нас сега е твърде пъстра и разнообразна. Това е изключително благоприятна почва за работа на партийните организации, за достигането на комунистическите идеи във всички сфери на обществения живот, за обогатяване съдържанието на партийната работа.

Бъдещето на човечеството ще се характеризира с огромното богатство на **националните колорити, култури и ценности**. Съхраняването на тези ценности, обаче не означава, че ние подкрепяме проявите на вулгарния национализъм. Първостепенно значение за нас при разрешаването на този въпрос ще има класовия подход и умелото прилагане на принципите на интернационализма.

Бъдещето на всички е комунизма!